

ئەی پىغەمبەرى خودا، خاكىكم دەستكەوت (بۇو بە مولىكى من) لە خەبىر، ھەرگىز سامانىكم لە لا نەبۇوه لهو بە نرختىرىت، ئايا چى فەرمانىكم پىدەكەيت سەبارەتى؟ فەرمۇسى: ئەگەر بىتەۋىت بىنچىنى (دەستكەوتەكە) دەھىلىتەوە (وەكۆ وەقف)، و (بەرھەمەكە) دەكەيتە خىر

لە عبداللەھى كۈرى عومەرەوە -رەزاي خواي لىيېت- دەلىت: عومەر خاكىكى دەستكەوت (بۇو بە مولىكى) لە خەبىر، ھات بۇ لاي پىغەمبەر -صلى الله عليه وسلم- بۆئەوەي فەرمانى پىپەكتەن (سەبارەت بە ئەم خاكە)، ووتى: ئەي پىغەمبەرى خودا، خاكىكم دەستكەوت (بۇو بە مولىكى من) لە خەبىر، ھەرگىز سامانىكم لە لا نەبۇوه لهو بە نرختىرىت، ئايا چى فەرمانىكم پىدەكەيت سەبارەتى؟ فەرمۇسى: «ئەگەر بىتەۋىت بىنچىنى (دەستكەوتەكە) دەھىلىتەوە (وەكۆ وەقف)، و (بەرھەمەكە) دەكەيتە خىر». دەلىت: كردى بە خىر، بەلام نابىت بفرۆشىرىت، وناپىت وەكۆ دىيارى بىبەخشىرىت، وناپىت بىكىتە ميرات. دەلىت: عومەر كردى بە خىر لە سەرھەزار، وکەسە نزىكەكان، وېندەكان، وله پىتناو خواي گەورە، وبو پىتىوارەكان، وميوانەكان، ورىنگەپىدراروھە لەوەي بەرىۋەي دەبات لىي بخوات بە مامناوهندى وېشى ھاۋىرەكەي بىدات، بەلام ھەولى ئەوھە نەدات بەھۆيەوە دەولەمەند بىت. وله گىپرانەوەيەكدا: بەرھەمەكەي خەزىن نەكەت بە مەبەستى ئەوھە دەولەمەند بىت

[صەھىھە] [بۇخارى و موسىلمان لەسەرى]

عبداللەھى كۈرى عومەر -رەزاي خواي لىيېت- دەلىت: (عومەر خاكىكى دەستكەوت -بۇو بە مولىكى- لە خەبىر): لىيرەدا ئىين عومەر دەلىت، عومەر كە باوكتى ئەميسىش وەكۆ بىئىزى دانانلىقى چونكە بەرامبەر بە باوکى نەبىتووھە بەلکو دەيگەرتەوە بۇ كەسانىكى تر وبو بىرونكردنەوەي حوكىمەكى شەرعىيە، وناوهەتىنانى باوک بەناوى خۆي دەگەرتەوە بۇ داب ونەرىتى خەلکى ئەو ناوجەيە، عومەر خاكىكى دەستكەوت (بۇو بە مولىكى) لە خەبىر لە سەد پىشك پىكھاتىوو ئەميسىش بەھۆي چاكى وباشى ئەو خاكە، وھاۋەلان -رەزاي خوايان لىيېت- پىشىپەكىيان دەكەد بۇ ئەنجامدانى كردەوە چاكەكان بە شىۋىيەكى گىشتى وھەرۋەھا ئەو كردىوھە چاكانەش كە دەمېتتەوە لە پاش مردن، ئىمامى عومەر -رەزاي خواي لىيېت- ھات بۇ لاي پىغەمبەر -صلى الله عليه وسلم- ئەميسىش وەكۆ ھىۋايىك بۇ بە دەستەتىنانى ئەو چاكە باسکراوھە، كە خواي گەورە دەفەرمۇنىت: {لَنْ تَنَالُوا الِّبَرَ حَتَّىٰ تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ} [آل عمران: 92] واتە: {ئىۋە ھەرگىز بە خىر وچاكە ناگەن (وھ دەسگىرتان نابىت) تا نەبىيەخشن ھەندىيەك لە دارايىيە كە خۆشتان دەۋىت}، داوايى رىنەمۇنىتى لە پىغەمبەر -صلى الله عليه وسلم- دەكەت لە شىۋازى مامەلەكەن لەگەل ئەم خاكە بۆئەوەي وەكۆ خىر بىبەخشىت لە پىتناو خواي گەورە، ئەويش -صلى الله عليه وسلم- ئامازە بۇ كردى بە باشتىرىن شىۋازەكانى خىر كەيىدەن، ئەويش ئەوھەي بىنچىنى (خاكەكە) دەھىلىتەوە (وەكۆ وەقف) لە لاي خۆي، بۆئە ئىمامى عومەرىش خاكەكەي وەكۆ (وەقف) دانا، نە دەفرۆشىرىتەوە ونە وەكۆ دىيارى دەبەخشىرىت، ونە دەبىتە ميراتىش يان جگە لەمانە لە بەكارەتىنانەكان كە دەبىتە ھۆي گواستتەوەي خاۋەندارىتى (مولىكىتى) ئەم خاكە بۇ كەسىكى تر، بەلکو بەرھەمەكەي دەكەت بە خىر ودەبەخشىرىت بە ھەزاران وکەسە نزىكەكان، ويان بەھۆيەوە بەندە (كۆپلە) ئازاد دەكەت، يان دىيە پىدەدرىتەوە لە سەر ئەوانەي واجبە لە سەريان دىيە بەدن، ويارمەتى موجاھيدانى پىدەدرىت كە جىهاد دەكەن لە پىتناو سەرخىستى وشەي خواي گەورە (سەرخىستى ئايىنى ئىسلام)، وېرھەمەكەي دەبەخشىرىت بە بىتەپەتلىكى ئەوانەي خۇراك وقوتىان پىتەماوه لە سەفەرياندا بۇ خاكىكى تر، وھەرۋەھا دەبەخشىرىت بە ميوانەكان؛ چونكە بىزىگەن لە ميowan لە ئىمانەوەيە، ئەو كەسە خاكەكە بەرىۋە دەبات و خزمەتى دەكەت؛ ئەوا دروستە بۇي لە بەرھەمەكانى

خاکه که بخوات به لام به شیوه یه کی مامناوه ند و به پیش پیویست، ولی ده به خشیت به هاوریانی؛ به بنئوهی بهره مه کانی به کاربھینیت بو خو دوله مهند کردن، چونکه ئەم خاکه دانراوه به خه رجکردنی له بىگای خیر و چاکه کاری، نەک بو خو دوله مهند کردن و پیاره پیدا کردن، تېبینیه ک: (وهقف) ئەوهیه مسولمان ساماپیکی جا هەرشتیک بیت دەبیه خشیت به لایه نیک له لایه نه کان؛ بۆئه وەی بەریوھی بیهەن، بو نمونه خاکیک بەروبوومی كشتوكالى ھەیە، ئەو لایه نه بەرھە مەکانی وەکو خیر دەبەخشیت به هەزاران ویویستان، و بىنچىنهی خاکە کە (شته کە) دەمیتىھە و و نایيەت بفرۆشرىت و به دىارى بىه خشرىت يان بىتىھ ميرات

<https://sunnah.global/hadeeth/ku/show/6031>

النّجَاةُ الْخَيْرِيَّةُ
ALNAJAT CHARITY

